

Kreslíř, grafik, řezbář, básník a spisovatel Jan Slovák, rodák z Pradliska, ležícího v údolí mezi Zlínem (13 km) a Luhačovicemi (6 km), se narodil 18. prosince 1957. V letech 1972–1976 vystudoval gymnázium ve Zlíně. Následně studoval na Univerzitě Karlově v Praze filozofii a historii (1976–1981). Se svojí ženou a třemi dětmi žije v Provodově vzdáleném asi kilometr od významného poutního místa Malenisko s kostelem zasvěceným Panně Marii Provodovské. Od roku 1995 pracuje jako středoškolský učitel. V současnosti učí na Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín dějepis, angličtinu a společenské vědy. První (jednodenní) výstavu měl v roce 1981 v Pradlisku ve stodole, druhou pak o dva roky později v jedné kotelně na pražském Strahově, kde pracoval dvanáct let jako topič. S jeho pracemi se diváci mohou častěji setkávat až od 90. let minulého století (Praha, Zlín, Šumperk, Luhačovice, Frýdek-Místek, Prostějov, Brno ad.). Vydal knihy Tisky (1996) a Stará svěcení (2004) a své básnické či literární práce publikoval v Literárních novinách, Souvislostech, Prostoru Zlín, Pěší zóně, Hostu, A2 i jinde.

Slovákova výtvarná řeč je přímá a neokázalá. Jeho poetika (ostatně i básnická) mimo jiné čerpá z projevů lidové zbožnosti a jejího smyslu pro zázračno, přičemž se nezdržuje – podobně jako lidové tisky nebo řezby – s neúčelnou okrasností formy. Přesto jeho výtvarný jazyk oplývá v chlapsky pádném provedení nevšední citlivostí a vnímavostí k základním duchovním otázkám života a smrti. Ve Slovákových pracích lze však spatřit rovněž jeho obdiv ke starému umění, zejména ke gotickým freskám (např. Kopisty, Sázava), na nichž ho podle jeho slov „fascinovalo především jejich barevné mizení, uplývání, ztrácení se – a přitom zůstává obrys starobylého příběhu, který je nějak zázračný.“ A k zázračnosti autor ještě dodává: „Ta zázračnost, která se mě tak dotýká, je především v niternosti, ve které se zrcadlí soucit, vzájemná pomoc člověka člověku. Tím dalším rozměrem je krajina, zahrada, stromy v místech, která dobře znám. I tady mizí barvy, uplývají tvary, ale obrys – vyznačený lidmi přede mnou – zůstává stále čitelný.“ Práce Jana Slováka lze tedy vnímat jako poselství člověka pevně opřeného o tradici, která mu umožňuje volně dýchat a neztrácet se v neklidu dnešní doby podobně, jako tomu bylo či je u malířů Jana Knapa (*1949), Ivana Sobotky (1927–2008) či grafika Bohuslava Reynka (1892–1971).

Ladislav Daněk 2013